

מדינת ישראל
משרד החינוך

משרד החינוך
מינהל חברה ונוער

הנה מה טוב ומה נעים
שבת אחים גם יחד
(תהלים קלג א)

חידון התנ"ך העולמי לנוער תש"ף

בסימון: ערבות הדדית

יום העצמאות ה-72 למדינת ישראל, התש"ף

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי ה-57

"לא ימוש ספר התורה הזוה מפיד, וזהגית בו יומם ולילה" יהושע א 8

א-ר-י-ע-י-ל-ו א-ה-ר-נ-פ-ש-ם
י-ב-ת נ-ג-ד-ו: ק-ן ה-י-ו-
ל-ע-ב-ר-ו ת-ע-ו א-י-ן
י-ע-ק-ב ה-נ-ק-ר-א-י-ם
ב-ש-ם י-ה-ו-ה
כ-י-מ-ע-י-ר
א-ו-ת

ה-ה-ל ו-ר-ע-ו
ש-מ-ו מ-ל-פ-נ-י:
ה-י-ה ה-ג-י-ד-ו ה-ש-מ-י-ע-ו ז-א-ת ה-ו-ר-י-ה
ה-י-ה א-ל-י י-ה-ו-ה ע-ב-ד-ו י-ע-ק-ב: ו-ל-א ע-מ-א-ו ב-ח-ר-ב-ו-ת ה-י-ה
ב-מ-י-נ-י ה-ז-י-ל ל-מ-ו ו-י-ב-ק-ע-צ-ו-ר ו-י-ז-כ-ו מ-י-ם: א-י-ן ש-ל-ו-ם א-מ-ר
ש-מ-ע-ו א-י-י-ם א-ל-י ו-ה-ק-ש-י-ב-ו
ב-ה-ז-ק י-ה-ו-ה מ-ב-ט-ן ק-ר-א-נ-י מ-מ-ע-י א-מ-י ה-ז-כ-י-ר ש-י
ב-ח-ד-ה ב-ע-ל י-ד-ו ה-ח-ב-י-א-נ-י ו-י-ש-י-מ-נ-י ל-ה-

א-ר-י-ע-י-ל-ו א-ה-ר-נ-פ-ש-ם
י-ב-ת נ-ג-ד-ו: ק-ן ה-י-ו-
ל-ע-ב-ר-ו ת-ע-ו א-י-ן
י-ע-ק-ב ה-נ-ק-ר-א-י-ם
ב-ש-ם י-ה-ו-ה
כ-י-מ-ע-י-ר
א-ו-ת

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי, התש"ף

יוצא לאור על-ידי

משרד החינוך

מינהל חברה ונוער

בראשות:

שר החינוך, **מר רפי פרץ**

מנכ"ל משרד החינוך, **מר שמואל אבואב**

מנהל מינהל חברה ונוער, **מר חגי גרוס**

הממונה על חידוני התנ"ך: **איציק בן-אבי**

מרכז החידון: **חננאל מלכה**

מחבר השאלות: **יואב שלוסברג**

עריכה: **דוד רוזנברג**

72 שנים למדינת ישראל

57 שנים לחידון התנ"ך לנוער

53 שנים לאיחוד ירושלים

ראש הממשלה
PRIME MINISTER

ירושלים, כ"ח ניסן תש"ף
22 אפריל 2020

ברכת ראש הממשלה לחידון התנ"ך ה-57 לנוער יהודי ביום העצמאות

משתתפי החידון היקרים,

בכל פעם שאני כותב אות בספר-תורה, לבקשתו של סופר סת"ם, אני נרגש מן המעמד. יש בכך נגיעה בנצח ישראל. חמישה חומשי התורה, וכמוהם ספרי הנביאים והכתובים, הם אוצר רוחני שלא יסולא בפז. התנ"ך הוא יסוד מורשתנו, עוגן זהותנו ומקור השראה ראשון במעלה לעיצוב חיינו הלאומיים בישראל המתחדשת.

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי נחשב כאחד משיאי יום העצמאות שלנו. אבל השנה נפל דבר: מגפת הקורונה שמשנה סדרי עולם, משנה גם את סדרי החידון. למרבה הצער, הפעם לא נוכל להיפגש פנים אל פנים – ועל כן אני מוסר לכם איחולי הצלחה חמים באמצעות איגרת זו.

נושא החידון ה-57 הוא ערבות הדדית. אין בחירה מתאימה יותר בימים מאתגרים אלה. אנו רואים את העזרה וההתנדבות בכל פינה במדינה, ובעולם היהודי כולו. צוותי הרפואה עוסקים בגילוי הנגיף ומסייעים לחולים, חיילי צה"ל מושיטים יד לאוכלוסייה האזרחית, אנשי המשטרה מבטיחים את הסדר הציבורי, וצעירים נפלאים מחלקים ציוד חיוני לבתים.

אך היכן נעוצים שורשי העזרה ההדדית, כערך לאומי? כמובן, בתנ"ך. אברהם אבינו יוצא לקרב כדי לשחרר את לוט, בן אחיו, שנפל בשבי. בפרשת פילגש בגבעה מתגייס העם כולו להוקיע מעשי עוולה. בימי עזרא ונחמיה, עם שיבת ציון, רבים מתנדבים ליישב את ירושלים.

לאור החשיבות העצומה שאני מייחס ללימוד התנ"ך, יזמתי לפני שמונה שנים את חוג ראש הממשלה לתנ"ך במתכונתו החדשה. מפגשי החוג נושאים את שמו של חמי האהוב ורב-הפעלים, שמואל בן-ארצי ז"ל, שהתנ"ך היה מאהבותיו הגדולות. אני בטוח ששמואל היה מתמוגג מנחת לראות אתכם – משתתפי החידון – חובקים את התנ"ך בהתלהבות נעורים.

חזקו ואמצו, ועשו חיל.

בברכה,

בנימין נתניהו

ברכת שר החינוך

בני נוער יקרים,

התנ"ך הוא התשתית של מורשת ישראל לדורותיו. הוא נטוע בעבר של ראשית האנושות וראשית האומה, מחובר אל ההווה וצופה אל פני העתיד. התנ"ך הוא היצירה החשובה ביותר לעם היהודי. הוא הקנה לנו ערכי נצח ולעולם כולו ערכי אחווה אנושית, צדק, משפט אמת וחסד. התנ"ך עוסק בעברו של עם ישראל ובייעודו.

קירוב בני הנוער לתנ"ך, פסוקיו, רזיו ופרקיו הוא נדבך חשוב לחיזוק השורשים בארץ וחזרה למקורות, למורשת ישראל.

"חידון התנ"ך המחיש את העובדה שעם כינון עצמאות ישראל שב העם לתנ"ך שהיא מקור נשמת האומה" (ד. דוד בן גוריון).

השנה מתמקד החידון העולמי לנוער בנושא השנתי של משרד החינוך, ערבות הדדית, בסימן הפסוק "הִנֵּה מָה טוֹב וּמָה נָעִים שְׂפָת אֲחִים גַּם יַחַד" (תהילים קל"ג). דומה שאין מתאים מזה לנוכח האתגר עמו אנו מתמודדים בתקופה הנוכחית.

"הַמִּתְנַדְּבִים בְּעַם בָּרְכוּ ה'" (שופטים ה'), דבורה הנביאה קוראת בשירתה, בתקופה של שבר גדול בעם להתנדב. בתקופת השופטים, בזמן בו היינו נפרדים לשבטינו, באין מלך בישראל ואיש הישר בעיניו יעשה, היו אלה המתנדבים בעם שיצאו מתוך עצמם ופנו לעזרת אחיהם הזקוקים להם וניצחו את המלחמה.

היום אנו במאבק מול אויב בלתי נראה, מה שעושה את המלחמה למאתגרת יותר. בני הנוער שלנו הם חוד החנית במאבק זה, והראשונים להירתם לכל משימה ועל כך גאוותנו.

אנו רואים זאת כמשימה ראשונה במעלה, לפתח מחויבות וערבות הדדית בכל שדרות החברה הישראלית מתוך זקיפות קומה היוצרת את החיבור בין אהבת התורה שניתנה בהר סיני, בימים לא קלים אלו שאנו מתמודדים עמם בגבורת העוז והרוח.

לימוד התנ"ך ואהבת התנ"ך מאחדים אותנו כעם. כוחנו באחדותנו.

בברכת

"ה' עז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום"

הרב רפי פרץ

ברכת יו"ר הסוכנות היהודית | מר יצחק הרצוג

חברות וחברים יקרים,

מזה שבעים ושתיים שנה, יום העצמאות מעניק לנו הזדמנות להתכנס ולחגוג יחד את תקומת עם ישראל, את שובו לארצו ולמולדתו. זהו יום בו אנו מעלים על נס את החיבור הראשוני ביותר של עמינו, אל ראשית צמיחת גאולתנו.

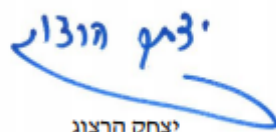
חידון התני"ך העולמי לנוער, אשר נהגה על ידי אמי אורה תבדלי"א לרגל חגיגות העשור הראשון של מדינת ישראל, ועל כן יקר הוא ללבי במיוחד, מוסיף למאורע החגיגי הזה את החיבור העמוק של עם הספר אל ספר הספרים ובכך משלים את התמונה של תורת ישראל, לעם ישראל בארץ ישראל.

בשנה זו, לחגיגות העצמאות יש אופי מיוחד במינו. עת שהכותרת לחידון היא הפסוק היפיפה מספר תהילים, "הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד", הרי שהשנה איננו ישובים יחדיו. רבים מאיתנו ספונים בבתינו, בקצוות העולם, מופרדים מפאת נסיבות בלתי רגילות. אלא שדווקא בעת משבר, אנחנו רואים את הכוח האמיתי שלנו. אנו רואים את הערבות ההדדית במלוא הדרה, אנו רואים אנשים זרים אלו לאלו אשר משלבים כוחות על מנת להמציא פתרונות יצירתיים, לתמוך באוכלוסיות חלשות ולפעול לילות כימים למען הכלל.

אך מעבר לכך, נוכחנו שהחיבור בין בני ישראל, בין איש לרעהו, איננו מבוסס על תיחום פיזי אלא על חיבור מהותי, חיבור של מורשת, של ערכים. זהו חיבור של רוח- רוחו של התני"ך, ואין הוכחה ברורה מאשר החידון המופלא הזה המתקיים עשרות בשנים. אמנם השנה איננו מתכנסים בתוך ארבעה קירות משותפים, אך אין ספק בדבר שבתנו כאחים יחד ועיננו הרואות- מה טוב ומה נעים.

נאחל שיתקיים בנו הכתוב "שְׁמַעְתִּי אֶת-תְּפִלָּתְךָ, רְאִיתִי אֶת-דְּמָעָתְךָ; הִנְנִי, רֹפֵא לְךָ" (מלכים ב', פרק כ' פסוק ה') ושנוכה כולנו להיפגש, פנים אל פנים, בשנה הבאה בירושלים הבנויה!

חג עצמאות שמח,

יצחק הרצוג

יושב ראש ההנהלה

ברכת מנכ"ל משרד החינוך | מר שמואל אבואב

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי נוסד על ידי ראש ממשלת ישראל הראשון, דוד בן-גוריון, בשנת 1963. השנה עתיד להתקיים החידון ה-57. החידון סחף קהלים רבים וזכה לתהודה גדולה בארץ ובעולם.

אלפי בני נוער ניגשים לשלבים המקדימים של החידון בארץ ובעולם. מיום החידון הראשון ועד היום, מפעל חידוני התנ"ך משגשג ופורח. אנו שמחים בהיענות הגדולה של הנוער ובעובדה שהם מקדישים זמן רב ללמידה לחידון ומצליחים להגיע לשלבים מתקדמים.

התנ"ך הוא התשתית התרבותית של כלל עם ישראל, על כל פלגיו, גוונים ועדותיו. הוא יסוד קיומנו כעם ובו מעוגנת זכותנו על הארץ. התנ"ך קושר אותנו לעברנו וממנו תקוותינו לעתיד. החינוך היהודי בארץ ובתפוצות מבוסס על התנ"ך, וכל סוגי החינוך היהודי רואים בתנ"ך את מקורם העיקרי - מספר הספרים הם יונקים את עקרונותיהם ואת השקפת עולמם הדתית, החברתית והתרבותית.

כוחו של העם היהודי נבחן בתקופות קשות. בצל נגיף הקורונה שלא פוסח גם על תושבי המדינה, חיזוק הלימוד בתנ"ך הוא חובה ראשונה במעלה של כל מערכות החינוך היהודי בכל אתר ואתר. חידון התנ"ך משמש אמצעי חינוכי להעלאת קרנו של התנ"ך וחשיבותו בעיני העם היהודי בתפוצות ובעיני הציבור היהודי בארץ.

אני מחזק את ידיכם מתמודדים יקרים ומאחל לכם הצלחה רבה.

בהוקרה ובהערכה,

א. ש. אבואב
שמואל אבואב

חומר הלימוד לחידון

תורה

תרי-עשר

בראשית: כל הספר

הושע: פרקים א-ג, י"א-י"ד

שמות: פרקים א-כ, כ"ד, ל"א-ל"ד

יואל: כל הספר

ויקרא: פרקים י"ט, כ"ג-כ"ד

עמוס: כל הספר

במדבר: פרקים י-י"ז, כו-כ"ה, כ"ז, ל"ב

יונה: כל הספר

דברים: פרקים י"ב-י"ד, י"ז-י"ח, ל"ד

מיכה: כל הספר

חבקוק: כל הספר

נביאים ראשונים

חגי: כל הספר

זכריה: פרקים א-ד, ז-י"ד

מלאכי: כל הספר

יהושע: פרקים א-י"א, י"ד-כ, כ"ב-כ"ד

שופטים: כל הספר

שמואל א': כל הספר

שמואל ב': כל הספר

מלכים א': כל הספר

מלכים ב': כל הספר

כתובים

תהילים: פרקים פ"א-צ"א

משלי: פרקים כו-ל"א

איוב: פרקים א-ב, מ"ב

רות: כל הספר

קהלת: פרקים א-ד, י"א-

י"ב

אסתר: כל הספר

עזרא: פרקים א, ג, ז, ט, י

נחמיה: פרקים א-ו, ח-

י, י"ב-י"ג

דברי הימים ב': פרקים כ"ח-

ל"ו

ישעיה: פרקים א-י"ב, ס"א-ס"ו

ירמיהו: פרקים א-ב, י"ח-ל"ג

יחזקאל: פרקים א-ד, י"ז-כ, כ"ז-כ"ח,

ל"ז-ל"ט

כלות וחתני התנ"ך בארץ ובעולם

<p>איתן יונגר עמית אהרנשטם</p>	<p>אוסטרליה</p>
<p>עליזה חיוק</p>	<p>אוקראינה</p>
<p>אביגייל פריירה יעל מלמד</p>	<p>אורוגוואי</p>
<p>חוה משייבה</p>	<p>אזרבייג'ן</p>
<p>אביגיל רואו בת-שבע שוואב ראובן שמחה גרבר</p>	<p>אנגליה</p>
<p>אילנית בקארי שיילה מיכל רייף טלי שיראל כפיף</p>	<p>ארגנטינה</p>
<p>חיים נתן שילדס עזריאל וויינער יהודה זינברג אילן אייזנברג</p>	<p>ארה"ב</p>
<p>הבטמו טגו</p>	<p>אתיופיה</p>
<p>לאונרדו קלימניק מיכאל הובנר יונתן חיים</p>	<p>ברזיל</p>

רבקה מרטינשוויק	בוסניה
סוסו צ'צואשווילי	גאורגיה
אוהד שי	גיברלטר
אדם מרקס עקיבא פוקס קיילה סיפריס יהודה ברט	דרום אפריקה
נדב סולומון שמואל סמול	הולנד
פני תבורי ג'ודית אווה קוסה סופיה מנסי	הונגריה
מרסדס יעל בנסיקסו שיראל בן-זקן	ונצואלה
רות כהן דנית גולדינפלד יונתן אטדגי משה גלידאי	ישראל
אנה רויטמן	מולדובה
יצחק קטן מרים ש'רם ניצה קטן	מקסיקו

<p>נתנאל כהן</p> <p>יוסף סלמה רווח</p> <p>שמעון שלום</p>	<p>ספרד</p>
<p>מרים ברתושך</p>	<p>פולין</p>
<p>אסתר עמר</p> <p>שמעון שלום</p> <p>מרדכי כהן</p>	<p>פנמה</p>
<p>נתן שוואב</p>	<p>צ'כיה</p>
<p>אריאל נבאט</p> <p>רחל ברמי</p> <p>סמואל ביבאס</p>	<p>צרפת</p>
<p>סופיה אלקלעי</p> <p>סטפני קסטילו</p>	<p>קולומביה</p>
<p>אסתר מונסון</p> <p>יעקב סילברמן</p> <p>זהבה זוסמן</p> <p>יואב גודס</p>	<p>קנדה</p>
<p>משה בוחבוט</p>	<p>קוסטה-ריקה</p>
<p>אליהו ויתקין</p> <p>עקיבא יעקבוב</p> <p>בניה יעקבוב</p> <p>אבשלום אלירן</p>	<p>רוסיה</p>

העולים לחידון התנ"ך העולמי הפומבי

בת שבע שוואב	אנגליה
אילנית בקארי	ארגנטינה
שיילה מיכל רייף	ארגנטינה
חיים נתן שילדס	ארצות הברית
עזריאל ווינר	ארצות הברית
יהודה זינברג	ארצות הברית
קיילה סיפריס	דרום אפריקה
יהודה ברט	דרום אפריקה
יצחק קטן	מקסיקו
ניצה קטן	מקסיקו
מרים שרם	מקסיקו
אסתר עמאר	פנמה
רות כהן	ישראל
יונתן אטדגי	ישראל
משה גלידאי	ישראל
דנית גולדינפלד	ישראל

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי ה-57, התש"ף

תקנון החידון וסדריו

1. חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי - שלבי החידון ונהלים

- א. חידון התנ"ך העולמי לנוער ישודר בשידור ישיר בערוץ 'כאן' 11 בשעה 11:00.
- ב. לשופטים לא יהיו קשרים משפחתיים או אישיים עם המתמודדים.
- ג. הממונה על החידון ידאג לשמירה על הסודיות של שאלוני החידון ולעריכתם על-פי כללי התקנון.

2. מבחן מוקדם בכתב

- א. החידון כולל 50 שאלות, הלקוחות מתוך פרקי הלימוד לחידון.
- ב. הזמן המוקצב למענה על שאלות המבחן הוא 60 דקות בלבד.
- ג. בסיום המבחן, ועדת החידון - הכוללת את המתורגמנים לשפות השונות ואת צוות החידון - תבדוק את המבחן ותרכז את התוצאות.

3. שאלות מילואים להכרעה

- א. כלל הנבחנים יענו על שאלת מילואים, אשר הניקוד בה ישמש להכרעה בכל מצב בו תידרש הכרעה בכל שלב בחידון הפומבי.
- ב. שאלת המילואים אינה נחשבת בשקלול הכללי של נקודות הנבחנים במבחן המקדים.
- ג. במצב בו שני מתמודדים קיבלו בשאלת המילואים ניקוד זהה, יכריע המבחן המקדים בכתב.

4. חידון התנ"ך העולמי הפומבי

- א. בחידון הגמר ישתתפו עד שישה-עשר נציגים מהתפוצות ומישראל שצברו את מרב הנקודות בחידון בכתב.

מבנה חידון התנ"ך העולמי הפומבי ושלביו

השלב	המשתתפים	הנושא	הניקוד
קדם פומבי	נציגי ישראל והתפוצות	מבחן מוקדם בכתב	50
פומבי שלב ראשון	16	השאלה האישית שאלות מלוות בקטעי סרטים	10
איפוס ניקוד			
פומבי שלב שני	8	זיהוי באמצעות רמזים שאלות בזק באמצעות מחשב	30
פומבי שלב שלישי	4	שאלת ראש הממשלה שאלה זהה בכתב	32
איפוס ניקוד			
פומבי שלב רביעי	2	שלב "ראש בראש" שאלות בזק להכרעה	24

החידון הפומבי י - שלב ראשון

- א. בשלב זה, יוצגו סרטונים בנושא המרכז של החידון - ערבות הדדית.
- ב. לאחר כל סרטון, יוצגו שאלות לארבעה נבחנים.
- ג. כל נבחן יישאל שאלה אחת הקשורה באירוע מקראי שיש לו זיקה לנושא החידון.
- ה. כל שאלה היא בת שני חלקים.
- ו. תשובה נכונה על כל חלק תזכה ב-5 נקודות.
- ז. תשובות נכונות על שני החלקים יזכו ב-10 נקודות.
- ח. שמונת המתמודדים שיזכו בניקוד המשוקלל הגבוה ביותר יעפילו לשלב הבא.

החידון הפומבי - שלב שני

- א. בשלב זה, כל מתמודד יישאל שאלות בעזרת מחשב בשני חלקים.
- ב. לפני תחילת השלב, יתאפס הניקוד של כל המתמודדים, וכל אחד יתחיל ב-0 נקודות.

חלק ראשון- זיהוי על-פי רמזים

- לכל אחד מהנבחנים יוצגו שלושה רמזים, הרומזים לספר מספרי המקרא.
- זיהה הנבחן על-פי הרמז הראשון בלבד - יזכה ב-8 נקודות.
- זיהה הנבחן על-פי הרמזים הראשון והשני - יזכה ב-5 נקודות.
- זיהה הנבחן על-פי שלושה רמזים - יזכה ב-3 נקודות.
- הזמן המוקצב לזיהוי: 25 שניות.

חלק שני- חמש שאלות בזק

על הנבחן להשיב על חמש שאלות בזק. השאלות יוצגו לפניו באמצעות משחק מחשב.

הניקוד שיצבור הנבחן על כל שאלה יהיה כדלקמן:

- תשובה נכונה על שאלה מס' 1 תזכה את הנבחן ב-2 נקודות.
- תשובה נכונה על שאלה מס' 2 תזכה את הנבחן ב-3 נקודות.
- תשובה נכונה על שאלה מס' 3 תזכה את הנבחן ב-4 נקודות.
- תשובה נכונה על שאלה מס' 4 תזכה את הנבחן ב-5 נקודות.
- תשובה נכונה על שאלה מס' 5 תזכה את הנבחן ב-6 נקודות.
- במענה על חמש השאלות יוכל כל נבחן לצבור סך של: 20 נקודות.
- הזמן המוקצב לפתרון כל חמש השאלות הוא: 60 שניות.

נבחן שזיהה בחלק הראשון את שם הספר על-פי הרמז הראשון בלבד וענה תשובות נכונות על כל חמש השאלות בחלק השני - יזכה בבנוס של 2 נקודות נוספות.

בשלב השני, בשני חלקיו, ניתן לצבור עד 30 נקודות.

ארבעת המתמודדים שצברו את הניקוד המשוקלל הגבוה ביותר יעפילו לשלב השלישי.

החידון הפומבי - שלב שלישי

- א. השלב השלישי הוא שאלת ראש הממשלה.
- ב. בשלב זה, יתמודדו ארבעת הנבחנים עם סדרת שאלות זהות בכתב.
- ג. השאלות יעסקו בנושא המרכזי של החידון, ערבות הדדית.
- ד. ראש הממשלה יקריא בחידון הפומבי 8 שאלות בלבד מתוך סדרת השאלות.
- ה. שני המתמודדים שיצברו את הניקוד המשוקלל הגבוה ביותר יעפילו לשלב הבא.

החידון הפומבי - שלב רביעי

- א. לפני תחילת השלב הרביעי, יתבצע איפוס ניקוד, ושני הנבחנים יתחילו בניקוד 0.
- ב. השלב בנוי מ-12 צמדי שאלות בזק, שיישאלו בשיטת "ראש בראש".
- ג. השאלות יישאלו לסירוגין. כל נבחן יישאל 12 שאלות בסך הכול.
- ד. על המתמודד לענות על השאלה באופן מידי.
- ה. תשובה נכונה לכל שאלה מזכה ב-2 נקודות. בשלב זה, כל נבחן יוכל לצבור עד 24 נקודות.
- ז. במידה ולא תהיה הכרעה, שני המתמודדים יוכרזו כחתנים או ככלות.
- ח. הנבחן ששיג את מירב הנקודות בשלב הראש יוכתר כחתן או ככלה של חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי ה-57, שנת התש"ף.

5. החידון הפומבי - הנחיות וכללים

מנחה החידון

- א. בפתח החידון, המנחה ימסור לנבחנים ולציבור מידע על שלבי החידון ועל סדריו ויציג בפני הציבור את המתמודדים, את חבר השופטים וכל איש שיקרא אל הבמה.
- ב. מזכירות החידון תדאג למסור לכל נבחן את הכרטיס שבו השאלה שישאל בשלב הראשון.
- מזכירות החידון תדאג לחלוקת דפי השאלות הזהות ולאיסופם.
- ג. המנחה יקרא את כל שאלות החידון באוזני הנבחנים, המאזינים והצופים.
- ד. השופטים בלבד יקבעו את הציון שיינתן לכל נבחן.
- ה. על המנחה להיות מקצועי בתחומו (אין להעיר הערות פוליטיות ואין לקיים שיחות ביניים עם גורמים שונים).

הרכב חבר השופטים והנשיאות

- א. בחבר השופטים יכהנו יו"ר ועד שישה שופטים שתבחר הנהלת החידון.
- ב. היו"ר יכריז על הניקוד ויפקח על רישומו ועל סיכומו.
- ג. היו"ר יימנע מהערות על הישגי הנבחנים ומהערות מיותרות אחרות ויסתפק בהודעה על מספר הנקודות שצבר כל נבחן.
- ד. היו"ר לא יחווה דעתו בפומבי על טיב השאלות או על טיב תרגומיהן.

ניקוד

- א. לפני כל מחזור שאלות, המנחה יכריז מהו מספר הנקודות המרבי שאפשר לצבור בעד כל תשובה שלמה ונכונה.
- ב. השיב הנבחן תשובה חלקית, היו"ר יקבע, בסיוע חבריו לשיפוט, אם מגיעות לנבחן נקודות וכמה.
- ג. לא השיב הנבחן על השאלה, או שהשיב תשובה לא-נכונה, יו"ר חבר השופטים יכריז - "אין מענה". בגיליון רישום הנקודות יירשם: 0.
- ד. יש לקרוא לנבחנים ולקהל המאזינים את התשובות הנכונות לשאלות שנשאלו במקרה שהנבחנים לא ענו תשובות מלאות או אף חלקיות. תשובות

השופטים תהיינה בהירות וקצרות ככל האפשר, אין צורך לקרוא את כל התשובה ככתבה וכלשונה ואת הפסוקים הנלווים אליה.

ה. המנחה יודיע על הניקוד ועל הניקוד המצטבר.

ו. בשלושת שלבי החידון הראשונים, בכל מצב של שוויון בין מתמודדים, שבו יש צורך להכריע מי המתמודדים שיעפילו לשלב הבא, ייעשה שימוש בתוצאות שאלת המילואים. המתמודד שצבר את הניקוד הרב יותר בשאלת המילואים יזכה להעפיל לשלב הבא.

ערעורים

- א. חבר השופטים הוא הגוף הפוסק, בעת ההפסקות, בערעורים שיוגשו בכתב.
- ב. כל מתמודד יוכל להגיש ערעור על הניקוד שקיבל במהלך השלב. הערעור יוגש בכתב ובצורה מכובדת למזכירות החידון במהלך ההפסקות.
- ג. בתום בדיקת הערעור, פסיקתם של השופטים היא סופית ולא ניתן לערער עליה לאחר החידון.
- ד. בנוסף לחתן או לכלה של חידון התנ"ך העולמי לנוער, שלושה מן הנבחנים שצברו את מספר הנקודות הגדול ביותר יוכרזו כסגנים ויזכו בתעודות מתאימות ובספרים.

תעודות ופרסים לזוכים

- א. שני הנבחנים שזכו בניקוד הגבוה ביותר יוכתרו כחתן או ככלה של חידון התנ"ך העולמי וכסגנו או כסגניתו.
- ב. לזוכים בשני המקומות הראשונים תוענק מלגת לימודים באחד ממוסדות ההשכלה הגבוהה בישראל, לפי בחירתם.

6. חריגה מן התקנון

בעת צורך, ההנהלה העולמית לחידון התנ"ך מוסמכת לאשר חריגות מן ההנחיות שבתקנון זה.

הִנֵּה מָה טוֹב וּמָה נָעִים
שֶׁבֶת אַחִים גַּם יָחַד
(תהלים קלג א)

חידון התנ"ך העולמי לנוער תש"ף

בסימון: ערבות הדדית

יום העצמאות ה-72 למדינת ישראל, התש"ף

השלב הראשון - השאלה האישית

בשלב הראשון יוצגו 4 סרטונים. לכל ארבעה מתמודדים יוצג סרטון.

לאחר הקרנת הסרטון תוצג לכל מתמודד שאלה אחת בת שני חלקים.

תשובה נכונה על כל חלק תזכה את הנבחן ב-5 נקודות.

תשובות נכונות על שני החלקים יזכו את הנבחן ב-10 נקודות.

הסרטון הראשון: עכו

שאלה מס' 1

בסרטון צפינו בפריצת חומות כלא עכו. במסגרת לכידת עיר מספר הכתוב על עיר אחת שהייתה סגורה מפני בני ישראל: "סגרת ומסגרת מפני בני ישראל אין יוצא ואין בא".

א. מה שם העיר?

ב. באיזה אופן נלכדה העיר?

תשובה

א. העיר יריחו

ב. באמצעות הקפת חומות העיר 7 ימים

"ויריחו סגרת ומסגרת מפני בני ישראל אין יוצא ואין בא"

(יהושע ו, 1)

"ונישפם יהושע בבקר וישאו הכהנים את ארון ה': ושבעה הכהנים נשאים שבעה שופרות היבלים לפני ארון ה' הלכים הלוד ותקעו בשופרות והקלוע הלוד לפניהם והמאסף הלוד אחרי ארון ה' הלוד ותקוע בשופרות: ונסבו את העיר ביום השני פעם אחת ונשבו המחנה כה עשו ששת ימים: ויהי ביום השביעי וישכמו בעלות השחר ונסבו את העיר כמשפט הזה שבע פעמים רק ביום ההוא סבבו את העיר שבע פעמים: ויהי בפעם השביעית תקעו הכהנים בשופרות ויאמר יהושע אל העם הריעו כי נתן ה' לכם את העיר: והיתה העיר חרם היא וכל אשר בה לה' רק רחב הזונה תחיה היא וכל אשר אפה בבית כי החבאתה את המלאכים אשר שלחנו: ורק אתם שמרו מן החרם פן תחרימו ולקחתם מן החרם ושמתם את מחנה ישראל לחרם ועברתם אותו: וכל כסף וזהב וכלי נחשת וברזל קדש הוא לה' אוצר ה' יבוא: וירע העם ויתקעו בשופרות ויהי כשמע העם את קול השופר ויריעו העם תרועה גדולה ותפל החומה תחתיקה ויעל העם העירה איש נגדו וילכדו את העיר".

(יהושע ו, 12-20)

שאלה מס' 2

במלחמה אחרת, שהייתה בין צבא ישראל לעם נוכרי מספר הכתוב על נפילת החומה: "וַיִּנְסוּ הַנּוֹתָרִים... אֶל הָעִיר וַתִּפֹּל הַחוֹמָה עַל עֶשְׂרִים וְשִׁבְעָה אֶלֶף אִישׁ הַנּוֹתָרִים".

- א. בין מי למי הייתה המלחמה?
- ב. כיצד מילט את נפשו המלך הנוכרי?

תשובה

- א. בין אחאב לבין בן הדד מלך ארם
- ב. בן הדד ואנשיו שמו שקים במותניהם וחבלים בראשיהם והתחננו על נפשם לפני אחאב מלך ישראל

"וַיְהִי לַתְּשׁוּבַת הַשָּׁנָה וַיִּפְקֹד בֶּן הַדָּד אֶת אָרָם וַיַּעַל אֶפְקָה לַמֶּלֶכָּה עִם יִשְׂרָאֵל"

(מל"א כ, 26)

ויאמרו אליו עבדיו הנה נא שמענו כי מלכי בית ישראל כי מלכי חסד הם נשימה נא שקים במתנינו וחבלים בראשנו ונצא אל מלך ישראל אולי יחיה את נפשך: ויחגרו שקים במתניהם וחבלים בראשיהם ויבאו אל מלך ישראל ויאמרו עבדך בן הדד אמר תחי נא נפשי ויאמר העודנו חי אחי הוא".

(מל"א כ, 31-32)

שאלה מס' 3

רשות העתיקות עוסקת, בין שאר תפקידיה, בשימור אתרים. אדם אחד נצטווה על ידי משה: "קח צנצנת אחת ותן שמה... והנח אתו לפני ה' למשמרת לדרתיכם".

א. מי האדם שקיבל את הציווי?

ב. מה נצטווה לשים בתוך הצנצנת?

תשובה

א. אהרן

ב. לשים מלוא העומר מן

"ויאמר משה אל אהרן קח צנצנת אחת ותן שמה מלא העמר מן והנח אתו לפני ה' למשמרת לדרתיכם".

(שמות ט"ז, 33)

שאלה מס' 4

שימור וזיכרון - בעקבות אירוע היסטורי נצטוו בני ישראל לקחת אבנים כדי לשמר את האירוע לזיכרון לדורות הבאים: "וְהָרִימוּ לָכֶם אִישׁ אֶבֶן אַחַת עַל שְׁכֵמוֹ... וְהָיוּ הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה לְזִכְרוֹן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַד עוֹלָם".

- א. מה האירוע ההיסטורי?
- ב. היכן הניחו בני ישראל את האבנים?

תשובה

- א. מעבר הירדן
- ב. בגלגל (יתקבל גם: בתוך הירדן תחת מצב רגלי הכוהנים)

"לְמַעַן תִּהְיֶה זֹאת אוֹת בְּקִרְבְּכֶם כִּי יִשְׁאַלוּן בְּנֵיכֶם מָה הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה לָכֶם: וְאָמַרְתֶּם לָהֶם אֲשֶׁר נִכְרְתוּ מִיַּמי הַיַּרְדֵּן מִפְּנֵי אֲרוֹן בְּרִית ה' בְּעָבְרוֹ בַּיַּרְדֵּן נִכְרְתוּ מִי הַיַּרְדֵּן וְהָיוּ הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה לְזִכְרוֹן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַד עוֹלָם".

(יהושע ד, 6-7)

"וּשְׁתֵּים עָשָׂר אֲבָנִים הָקִים יְהוֹשֻׁעַ בְּתוֹךְ הַיַּרְדֵּן תַּחַת מַצַּב רַגְלֵי הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי אֲרוֹן הַבְּרִית וַיְהִיו שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה".

(יהושע ד, 9)

"וְאֵת שְׁתֵּים עָשָׂר הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר לָקְחוּ מִן הַיַּרְדֵּן הָקִים יְהוֹשֻׁעַ בְּגִלְגָּל".

(יהושע ד, 20)

הסרטון השני: עתרי

שאלה מס' 5

אחד מאמצעי התקשורת בתקופת המקרא היה משלוח אגרות. הכתוב מספר על מלך ששלח אגרות: "וְגַם אֲגֵרוֹת כָּתַב עַל אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה לָּבוֹא לְבֵית ה' בִּירוּשָׁלַם".

א. מי המלך?

ב. מה היתה מטרת האגרות?

תשובה

א. חזקיהו

ב. לעורר את ישראל לעשות את חג הפסח

"וַיִּשְׁלַח חֲזַקְיָהוּ עַל כָּל יִשְׂרָאֵל וַיְהוּדָה וְגַם אֲגֵרוֹת כָּתַב עַל אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה לָּבוֹא לְבֵית ה' הַהוּא בִּירוּשָׁלַם לַעֲשׂוֹת פֶּסַח לַה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל"

(דהי"ב ל, 1)

במרד בר כוכבא החביאו המורדים במערות מסתור חפצים יקרים. רבע שקל כסף הוצע לתת לאיש אלוקים בתמורה לעזרה בחיפוש אחר דבר מה (אבידה): "הנה נמצא בנדי רבע שקל כסף ונתתי לאיש האלהים והגיד לנו את דרכנו".

- א. מי איש האלוקים שנועד לקבל את רבע שקל הכסף?
- ב. לשם מה הגיעו לאיש האלוקים לבקש את העזרה?

תשובה

- א. שמואל
- ב. כדי לבקש את עזרתו במציאת האתונות

"ויסוף הנער לענות את שאול ויאמר הנה נמצא בנדי רבע שקל כסף ונתתי לאיש האלהים והגיד לנו את דרכנו"

(שמ"א ט, 8)

"ויגעלו העיר המה באים בתוך העיר והנה שמואל יצא לקראתם לעלות הבמה"

(שמ"ב ט, 14)

"ותאבדנה האתונות לקיש אבי שאול ויאמר קיש אל שאול בנו קח נא אתך את אחד מהנערים וקום לך בקש את האתונת: ונעבר בהר אפרים ונעבר בארץ שלשה ולא מצאו ונעברו בארץ שעלים ואין ונעבר בארץ מיני ולא מצאו: המה באו בארץ צוף ושאול אמר לנערו אשר עמו לכה ונשובה פן יחדל אבי מן האתונות ונדאג לנו: ויאמר לו הנה נא איש אלהים בעיר הזאת והאיש נכבד כל אשר ידבר בוא יבוא עתה נלכה שם אולי יגיד לנו את דרכנו אשר הלכנו עליה".

(שמ"ב ט, 3-6)

שאלה מס' 7

מצוות ארבעת המינים - מהאגרות שנמצאו עולה כי בר כוכבא דאג לחייליו לקיים מצוות ארבעת המינים. את האספקה הביאו ממקום ששמו "קרית הערבות", כיום בפי הערבים "אל ערוב", בין גוש עציון לחברון. הכתוב מספר על קריאה שנשמעה בירושלים: "צאו הָהָר וְהִבִּיאוּ עֲלֵי זֵית וְעֲלֵי עֵץ שֶׁמֶן וְעֲלֵי הַדָּס וְעֲלֵי תְּמָרִים וְעֲלֵי עֵץ עֵבֶת...".

- א. לשם מה נצטוו ישראל לקחת את העלים של העצים שנזכרו?
- ב. מי היו מנהיגי ישראל באותה תקופה?

תשובה

- א. לעשות סוכות
- ב. עזרא ונחמיה

"וַאֲשֶׁר נִשְׁמִיעוּ וַנַּעֲבִירוּ קוֹל בְּכָל עָרֵיהֶם וּבִירוּשָׁלַם לֵאמֹר צְאוּ הָהָר וְהִבִּיאוּ עֲלֵי זֵית וְעֲלֵי עֵץ שֶׁמֶן וְעֲלֵי הַדָּס וְעֲלֵי תְּמָרִים וְעֲלֵי עֵץ עֵבֶת לַעֲשׂוֹת סֹכֶת כַּכָּתוּב: וַיֵּצְאוּ הָעָם וַיְבִיאוּ וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם סֹכֹת אִישׁ עַל גִּזּוֹ וּבְחִצְרֵיהֶם וּבְחִצְרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים וּבְרַחֹב שַׁעַר הַמַּיִם וּבְרַחֹב שַׁעַר אֶפְרַיִם."

(נחמיה ח, 15-16)

שאלה מס' 8

רשות העתיקות מתמודדת עם שוד עתיקות.

נביא מדמה את האויב העצום שיבוא על העיר כגנב: "בְּעִיר יִשְׁקוּ בַחֹמָה יִרְצוּן בְּבָתַיִם יַעֲלוּ בְּעַד הַחֲלוֹנִים יָבֹאוּ כְּגַנָּב... כִּי רַב מְאֹד מִחְנֵהוּ כִּי עֲצוֹם עֲשֵׂה דְבָרוֹ".

א. מי הנביא?

ב. מי האויב שיבוא על העיר על פי הנביא?

תשובה

א. יואל

ב. הארבה

"בְּעִיר יִשְׁקוּ בַחֹמָה יִרְצוּן בְּבָתַיִם יַעֲלוּ בְּעַד הַחֲלוֹנִים יָבֹאוּ כְּגַנָּב".

(יואל ב, 9)

"וְשַׁלַּמְתִּי לְכֶם אֶת הַשָּׁנִים אֲשֶׁר אָכַל הָאֲרֶבֶה הַיֶּלֶק וְהַחֲסִיל וְהַגָּזַם חִילֵי הַגְּדוֹל אֲשֶׁר שַׁלַּחְתִּי בְכֶם".

(יואל ב, 25)

הסרטון השלישי: בניה ריין

שאלה מס' 9

חילוץ מהשבי - אדם אחד יצא לקרב כדי לחלץ את בן משפחתו שנלקח בשבי:
"וַיִּשְׁמַע... כִּי נִשְׁבָּה אָחִיו וַיִּרְקַס אֶת חֲנִיכָיו וַיִּלְיֵדוּ בֵּיתוֹ".

- א. מי האדם שיצא לקרב?
- ב. היכן ישב בן משפחתו לפני שנלקח בשבי?

תשובה

- א. אברהם
- ב. בסדום

"וַיִּשְׁמַע אַבְרָם כִּי נִשְׁבָּה אָחִיו וַיִּרְקַס אֶת חֲנִיכָיו וַיִּלְיֵדוּ בֵּיתוֹ שְׁמֹנֶה עָשָׂר וּשְׁלֹשׁ
מָאוֹת וַיִּרְדֹּף עַד דָּן".

(בראשית י"ד, 14)

"וַיִּקְחוּ אֶת לוֹט וְאֶת רְכָשׁוֹ בֶּן אָחִי אַבְרָם וַיִּלְכּוּ וְהוּא יוֹשֵׁב בְּסֹדֹם".

(בראשית י"ד, 12)

שאלה מס' 10

איחוד משפחות - אב ובנו שנפרדו זה מזה נפגשו מחדש לאחר שנים רבות. הבן אסר את מרכבתו לקראת אביו לאחר שנים רבות של ניתוק: "וַיֹּאסֵר... מְרַכְבְּתוֹ וַיַּעַל לְקִרְאָתוֹ... וַיֵּרָא אֵלָיו וַיִּפֹּל עַל צְנָאָרָיו...".

א. מי אסר את מרכבתו לקראת אביו?

ב. היכן היה המקום בו נפגשו?

תשובה

א. יוסף

ב. ארץ גושן (יתקבל גם: ארץ מצרים)

"וַאֲתַתְּ יְהוּדָה שְׁלַח לְפָנָיו אֶל יוֹסֵף לְהוֹרֹת לְפָנָיו גִּשְׁנָה וַיָּבֵאוּ אֶרְצָה גִּשְׁן: וַיֹּאסֵר יוֹסֵף מְרַכְבְּתוֹ וַיַּעַל לְקִרְאָתוֹ יִשְׂרָאֵל אָבִיו גִּשְׁנָה וַיֵּרָא אֵלָיו וַיִּפֹּל עַל צְנָאָרָיו וַיִּבְדֹּף עַל צְנָאָרָיו עוֹד".

(בראשית מ"ו, 28-29)

שאלה מס' 11

מדינת ישראל דואגת לסיוע כלכלי למשפחות הנתונות במצוקה. בעת בורחו מעירו, זכה מנהיג ואנשיו לסיוע כלכלי מאנשים בישראל, שכלל: "וּדְבַשׁ וְחֶמְאָה וְצֹאן וְשִׁפּוֹת בָּקָר הַגִּישׁוּ לְ... וְלֶעָם אֲשֶׁר אֶתוּ לְאָכֹל ...".

א. מי המנהיג?

ב. מדוע נאלץ המנהיג לברוח מעירו?

תשובה

א. דוד

ב. דוד נאלץ לברוח מעירו ירושלים בגלל אבשלום בנו שמלך בעיר

"וַיְהִי כִּבּוּא דָּוִד מִחַנְיָמָה וְשָׁבִי בֶן נָחַשׁ מִרְבֵּת בְּנֵי עֲמוֹן וּמָכִיר בֶּן עַמִּיאֵל מֵלֹא דָּבָר וּבְרָזֵלִי הַגִּלְעָדִי מִרְגָּלִים: מִשֶּׁכֶב וְסַפּוֹת וְכָלִי יוֹצֵר וְחַטִּים וְשַׁעֲרִים וְקַמַּח וְקָלִי וּפּוֹל וְעַדְשִׁים וְקָלִי: וּדְבַשׁ וְחֶמְאָה וְצֹאן וְשִׁפּוֹת בָּקָר הַגִּישׁוּ לְדָוִד וְלֶעָם אֲשֶׁר אֶתוּ לְאָכֹל כִּי אָמְרוּ הָעָם רָעַב וְעִיָּף וְצָמָא בְּמִדְבָּר".

(שמ"ב י"ז, 27-29)

"וַיֹּאמֶר דָּוִד לְכָל עֲבָדָיו אֲשֶׁר אֶתוּ בִירוּשָׁלַם קוּמוּ וְנִבְרַחָה כִּי לֹא תִהְיֶה לָנוּ פְּלִיטָה מִפְּנֵי אַבְשָׁלוֹם מִהָרוּ לְלַכֵּת פֶּן יִמְהַר וְהִשְׁגָּנוּ וְהַדִּים עָלֵינוּ אֶת הָרָעָה וְהִכָּה הָעִיר לְפִי חָרָב".

(שמ"ב ט"ו, 14)

שאלה מס' 12

אחת מתופעות הטבע שזכרו במקרא היא רעידת אדמה. נביא ניבא על רעש גדול שיבוא על אדמת ישראל: "וְרָעְשׁוּ מִפְּנֵי דְגֵי הַיָּם וְעוֹף הַשָּׁמַיִם וְחַיַּת הַשָּׂדֶה וְכָל הַרְמֵשׁ הַרְמֵשׁ עַל הָאָדָמָה וְכָל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה וְנִהְרְסוּ הַהָרִים וְנִפְּלוּ הַמְּדַרְגּוֹת וְכָל חוֹמָה לְאָרֶץ תִּפּוֹל".

א. מי הנביא?

ב. מתי יקרה הדבר על פי הנביא?

תשובה

א. הנביא יחזקאל

ב. ביום בוא גוג על אדמת ישראל

"וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא בְּיוֹם בּוֹא גוּג עַל אֲדַמַּת יִשְׂרָאֵל נֶאֱמַר אֲדַנִּי יְהוָה תַּעֲלֶה חֲמַתִּי בְּאֶפֶי: וּבִקְנֹאתִי בְּאֵשׁ עֶבְרַתִּי דְבַרְתִּי אִם לֹא בַיּוֹם הַהוּא יְהִי רַעַשׁ גָּדוֹל עַל אֲדַמַּת יִשְׂרָאֵל: וְרָעְשׁוּ מִפְּנֵי דְגֵי הַיָּם וְעוֹף הַשָּׁמַיִם וְחַיַּת הַשָּׂדֶה וְכָל הַרְמֵשׁ הַרְמֵשׁ עַל הָאָדָמָה וְכָל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה וְנִהְרְסוּ הַהָרִים וְנִפְּלוּ הַמְּדַרְגּוֹת וְכָל חוֹמָה לְאָרֶץ תִּפּוֹל".

(יחזקאל ל"ח, 18-20)

הסרטון הרביעי: חוסן חברתי

שאלה מס' 13

הדאגה לחלש היא אחת מאבני היסוד של חברה תקינה. אשה הזכירה בתפילתה: "מקום מעפר דל מאשפת זרים אביון להושיב עם נדיבים וכסא כבוד נחלם כי לה' מצקי ארץ וישת עליהם תבל".

א. בדברי מי נזכרו דברי שבח אלו?

ב. מה גרם לנשיאת דברי השבח?

תשובה

א. חנה

ב. הולדת שמואל בנה

"ויהי לתקפות הזמנים ופתח חנה ותלד בן ותקרא את שמו שמואל כי מה' שאלתי"ו

(שמ"א א, 20)

"ותתפלל חנה ותאמר על לבבי בה' רמה קרני בה' רחב פי על אויבי כי שמחתי בישועתך: אין קדוש כה' כי אין בלתיך ואין צור כאלהינו: אל תרבו תדברו גבהה גבהה יצא עתק מפיהם כי אל דעות ה' ולו נתקנו עללות: קשת גברים חתים ונכשלים אזרו חיל: שבעים בלחם נשכרו ורעבים חדלו עד עקרה ילדה שבעה ורבת בנים אמלקה: ה' ממית ומחיה מוריד שאול ויעל: ה' מוריש ומעשיר משפיל אף מרומם: מקום מעפר דל מאשפת זרים אביון להושיב עם נדיבים וכסא כבוד נחלם כי לה' מצקי ארץ וישת עליהם תבל".

(שמ"א ב, 1-8)

שאלה מס' 14

ערבות הדדית היא לפתוח את הלב כדי לספק את צרכיו הבסיסיים של כל אחד ואחד בחברה. על אדם אחד מסופר כי ישב בירושלים, ואכל תמיד על שולחן המלך דוד: " ... יֵשֶׁב בִּירוּשָׁלַם כִּי עַל שֻׁלְחַן הַמֶּלֶךְ תָּמִיד הוּא אֵכֵל".

א. מי האדם?

ב. איזו תכונה גופנית אפיינה אותו?

תשובה

א. מפיבושת

ב. פיסח, נכה רגליים

"וּמְפִיבֹשֶׁת יֵשֶׁב בִּירוּשָׁלַם כִּי עַל שֻׁלְחַן הַמֶּלֶךְ תָּמִיד הוּא אֵכֵל וְהוּא פֶּסַח שְׁתֵּי רַגְלָיו".

(שמ"ב ט, 13)

שאלה מס' 15

אחד ממלכי יהודה זכה לאכול על שולחנו של מלך נכרי: "אַרְחַת תְּמִיד נִתְּנָה לוֹ מֵאֵת הַמֶּלֶךְ דָּבָר יוֹם בְּיוֹמוֹ כָּל יְמֵי חַיָּו".

א. מי ממלכי יהודה זכה לכך?

ב. מאין נלקח מלך יהודה בטרם הובא אל המלך הנוכרי?

תשובה

א. יהויכין

ב. מבית הכלא

"וַיְהִי בְשָׁלְשִׁים וְשֶׁבַע שָׁנָה לְגָלוּת יְהוֹיָכִין מֶלֶךְ יְהוּדָה בְּשָׁנִים עָשָׂר חֹדֶשׁ בְּעֶשְׂרִים וְשֶׁבַע לַחֹדֶשׁ נָשָׂא אֶוֶיל מֶרְדֹּךְ מֶלֶךְ בָּבֶל בְּשָׁנַת מָלְכוֹ אֶת רֹאשׁ יְהוֹיָכִין מֶלֶךְ יְהוּדָה מִבַּיִת כָּלָא: וַיַּדְּבֵר אֹתוֹ טְבוֹת וַיִּתֵּן אֶת כֶּסֶף אֶת זָהָב אֶת הַמַּלְכִּים אֲשֶׁר אִתּוֹ בְּבָבֶל: וְשָׂנֵא אֶת בְּגָדֵי כְּלָאוֹ וְאָכַל לֶחֶם תְּמִיד לְפָנָיו כָּל יְמֵי חַיָּו: וְאַרְחַתוֹ אַרְחַת תְּמִיד נִתְּנָה לוֹ מֵאֵת הַמֶּלֶךְ דָּבָר יוֹם בְּיוֹמוֹ כָּל יְמֵי חַיָּו".

(מל"ב כ"ה, 27-30)

שאלה מס' 16

פריחתו של מטה סימלה את בחירתו של אדם לתפקיד רם מעלה: "וְהָיָה פָּרַח מִטָּה ... וַיֵּצֵא פָּרַח וַיִּצָּץ צִיץ".

א. מי האדם?

ב. בפריחת איזה עץ מדובר?

תשובה

א. אהרן, מטה אהרן פרח לעץ שקד וסימל את בחירתו לכהונה גדולה

ב. עץ שקד

"וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר אָבָחָר בּוֹ מִטָּהוּ יִפְרָח וְהִשְׁלַתִּי מֵעָלַי אֶת תְּלֹנוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֵם מְלִינִם עֲלֵיכֶם: וַיִּדְבַּר מֹשֶׁה אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנוּ אֵלָיו כָּל נְשֵׁיאֵיהֶם מִטָּה לְנָשִׂיא אֶחָד מִטָּה לְנָשִׂיא אֶחָד לְבַיִת אֲבֹתָם שְׁנַיִם עָשָׂר מִטּוֹת וּמִטָּה אֶהְרֹן בְּתוֹךְ מִטּוֹתָם: וַיָּנַח מֹשֶׁה אֶת הַמִּטּוֹת לִפְנֵי ה' בְּאֹהֶל הָעֵדוּת: וַיְהִי מִמֶּחֱרַת וַיָּבֵא מֹשֶׁה אֶל אֹהֶל הָעֵדוּת וְהָיָה פָּרַח מִטָּה אֶהְרֹן לְבַיִת לְוִי וַיֵּצֵא פָּרַח וַיִּצָּץ צִיץ וַיִּגְמַל שְׁקָדִים".

(במדבר י"ז, 20-23)

הַיְהוָה וְרָעוּ מִלִּפְנֵי
שֵׁמוֹ הַיְהוָה מִלִּפְנֵי
הַיְהוָה הַיְהוָה עֲבָדוּ
יַעֲקֹב: וְלֹא צִמְאוּ
בְּחַרְבוֹת הַיְהוָה וְלֹא
שָׁמְעוּ אֲיִים אֵלֵי וְהַקְשִׁיבוּ
מִמֶּעִי אֲמִי הַזְכִּיר שֵׁמוֹ
יְהוָה לִי עַבְדֵי־אֶחָד

אֲרִיעִילוּ אֶת־נַפְשָׁם
בֵּת נִגְדוּ: כִּן הָיָה
לְעַבְדוֹ תָּעוּ אֵין
יַעֲקֹב הַנִּקְרָאִים
בְּשֵׁם יְהוָה
כִּי־מַעִיר
מֵאוֹת

הנה מה טוב ומה נעים
שבת אחים גם יחד
(תהלים קלג א)

חידון התנ"ך העולמי לנוער תש"ף

בסימון: ערבות הדדית

יום העצמאות ה-72 למדינת ישראל, התש"ף

השלב השני - שאלות בזק באמצעות מחשב

בחלק הראשון

זיהוי ספר על פי רמזים לכל אחד מהנבחנים יוצגו 3 רמזים הרומזים לאחד מספרי המקרא.

זיהה הנבחן על פי הרמז הראשון בלבד - יזכה ב-8 נקודות

זיהה הנבחן על פי הרמז הראשון והשני - יזכה ב-5 נקודות

זיהה הנבחן על פי שלושה רמזים - יזכה ב-3 נקודות

הזמן המוקצב לזיהוי: 25 שניות בלבד

השלב השני - שאלות בזק באמצעות מחשב

בחלק הראשון

זיהוי ספר על פי רמזים לכל אחד מהנבחנים יוצגו 3 רמזים הרומזים לאחד מספרי המקרא.

זיהה הנבחן על פי הרמז הראשון בלבד - יזכה ב-8 נקודות

זיהה הנבחן על פי הרמז הראשון והשני - יזכה ב-5 נקודות

זיהה הנבחן על פי שלושה רמזים - יזכה ב-3 נקודות

הזמן המוקצב לזיהוי: 25 שניות בלבד

תשובה נכונה על שאלה מס' 1 תזכה את הנבחן ב-2 נקודות

תשובה נכונה על שאלה מס' 2 תזכה את הנבחן ב-3 נקודות

תשובה נכונה על שאלה מס' 3 תזכה את הנבחן ב-4 נקודות

תשובה נכונה על שאלה מס' 4 תזכה את הנבחן ב-5 נקודות

תשובה נכונה על שאלה מס' 5 תזכה את הנבחן ב-6 נקודות

במענה על חמש השאלות יוכל כל נבחן לצבור סך של 20 נקודות

הזמן המוקצב לפתרון כל חמש השאלות הוא 60 שניות

זיהה הנבחן בחלק הראשון על פי הרמז הראשון בלבד וענה תשובות

נכונות על כל חמש השאלות בחלק השני,

יזכה בבנוס של 2 נקודות נוספות.

בשלב השני בשני חלקיו ניתן לצבור עד 30 נקודות.

מקבץ מס' 1

חלק ראשון: זהה את שם הספר על פי הרמזים.

רמז מס' 1: מגדיאל

מאלופי אדום.

"אלוף מגדיאל אלוף עירם אלה אלופי אדום למשבתם בארץ אחזתם הוא עשו אבי אדום".

בראשית ל"ו, 43

רמז מס' 2: אבן גדולה על פי הבאר

האבן שהייתה על באר המים בשדה ארץ בני קדם.

"וישא נעקב רגליו וילך ארצה בני קדם: ונרא והנה באר בשדה והנה שם שלשה עדרי צאן רבצים עליה כי מן הבאר ההוא ישקו העדרים והאבן גדולה על פי הבאר: ונאספו שמה כל העדרים ונגללו את האבן מעל פי הבאר והשקו את הצאן והשיבו את האבן על פי הבאר למקמה".

בראשית כ"ט, 1-3

רמז מס' 3: "את קשתי נתתי בענו"

האות שנתן ה' בהבטחתו שלא להביא עוד מבול.

"ויאמר אלהים זאת אות הברית אשר אני נתן ביני וביניכם ובין כל נפש חיה אשר אתכם לדורת עולם: את קשתי נתתי בענו והיתה לאות ברית ביני ובין הארץ: והנה בענני ענן על הארץ ונראתה הקשת בענו: וזכרתי את בריתי אשר ביני וביניכם ובין כל נפש חיה בכל בשר ולא יהיה עוד המים למבול לשחת כל בשר".

בראשית ט, 12-15

שם הספר: בראשית

חלק שני: ענה על חמש השאלות הבאות.

המקור	התשובה	השאלה	הניקוד
מל"א י"ז, 14	אליהו	מי אמר: "כִּד הַקָּמַח לֹא תִכְלֶה וְצִפְחַת הַשֶּׁמֶן לֹא תִחָסֵר עַד יוֹם תֵּת ה' גֹּשֶׁם עַל פְּנֵי הָאָדָמָה?"	2
שופטים ט, 7	יותם	מי נשא משל מראש הר גרזים?	3
ירמיהו כ"ט, 5	ירמיהו	מי אמר: "בְּנוּ בָתִּים וְשִׁבוּ וְנִטְעוּ גִנּוֹת וְאָכְלוּ אֶת פְּרִיָן?"	4
נחמיה ו, 11	נחמיה	מי אמר: "הָאִישׁ כְּמוֹנֵי יִבְרָח וּמִי כְמוֹנֵי אֲשֶׁר יָבּוּא אֶל הַהִיכָל וְחָי?"	5
שמ"ב כ"ה, 36	נבל הכרמלי	על מי נאמר: "וְהִנֵּה לוֹ מִשְׁתָּה בְּבֵיתוֹ כְּמִשְׁתָּה הַמֶּלֶךְ?"	6

מקבץ מס' 2

חלק ראשון: זהה את שם הספר על פי הרמזים.

רמז מס' 1: גִּנְבַת

בנו של הַדָּד הַאֲדוּמִי, שִׁטְנוֹ שֶׁל שִׁלְמָה.

"וַיִּקְרָא ה' שֵׁטֶן לְשִׁלְמָה אֵת הַדָּד הַאֲדָמִי מִזֶּרַע הַמֶּלֶךְ הוּא בְּאֲדָוִם... וַיִּבְרַח אֲדָוִם הוּא וְאֲנָשִׁים אֲדָמִים מִעַבְדֵי אָבִיו אֲתוֹ לָבוֹא מִצְרַיִם וְהַדָּד נָעַר קֶטָן: וַיִּקְמוּ מִמֶּדֶן וַיָּבֹאוּ פָּאֶרֶן וַיִּקְחוּ אֲנָשִׁים עִמָּם מִפָּאֶרֶן וַיָּבֹאוּ מִצְרַיִם אֶל פְּרַעֲה מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיִּתֵּן לוֹ בֵּית וְלֶחֶם אָמַר לוֹ וְאָרְצָךְ נָתַן לוֹ: וַיִּמְצָא הַדָּד חֵן בְּעֵינֵי פְרַעֲה מְאֹד וַיִּתֵּן לוֹ אִשָּׁה אֵת אַחֹת אִשְׁתּוֹ אַחֹת תַּחֲפֻנִיס הַגִּבְיָרָה: וַתֵּלֶד לוֹ אַחֹת תַּחֲפֻנִיס אֵת גִּנְבַת בְּנוֹ וַתִּגְמְלֶהוּ תַּחֲפֻנִיס בְּתוֹךְ בֵּית פְּרַעֲה וַיְהִי גִנְבַת בֵּית פְּרַעֲה בְּתוֹךְ בְּנֵי פְרַעֲה".

מל"א י"א, 14-20

רמז מס' 2: עֲגַת רִצְפִים וְצַפְחַת מַיִם

הַמֵּאכְלִים שֶׁהֵבִיא הַקַּב"ה לֵאלֹהֵיו תַּחַת עֵץ הַרוֹתֵם.

"וַיִּשְׁכַּב וַיִּישָׁן תַּחַת רִתֵּם אֶחָד וְהָיָה זֶה מִלֶּאֱדָן לַעֲבֹד בּוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ קוּם אֲכֹל: וַיִּבֶט וְהָיָה מִרְאֲשֵׁתוֹ עֲגַת רִצְפִים וְצַפְחַת מַיִם וַיֹּאכַל וַיִּשְׁתַּי וַיִּשָּׁב וַיִּשְׁכַּב".

מל"א י"ט, 5-6

רמז מס' 3: הוֹרֶדֶת הָאֵשׁ בַּהַר הַכְּרֵמֶל

נֶס הַוֹרֶדֶת הָאֵשׁ בַּהַר הַכְּרֵמֶל עַל יַדֵי אֵלֹהֵינוּ

"וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵינוּ לְכָל הָעָם גִּשּׁוּ אֵלַי וַיִּגְשׁוּ כָל הָעָם אֵלָיו וַיִּרְפָּא אֶת מִזְבַּח יְהוָה הַקְּרוּס: וַיִּסַּח אֱלֹהֵינוּ שְׁתֵּים עָשָׂר אַבְנִים כְּמִסְפַּר שְׁבֻטֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָיָה דָבָר ה' אֵלָיו לֵאמֹר יִשְׂרָאֵל יְהִי שְׁמִי: וַיִּבְנֶה אֶת הָאַבְנִים מִזְבַּח בְּשֵׁם ה' וַיַּעַשׂ תְּעֵלָה כְּבֵית סַאֲתִים זָרַע סָבִיב לַמִּזְבֵּחַ: וַיַּעֲרֹךְ אֶת הָעֲצִים וַיִּנְתַּח אֶת הַפָּר וַיִּשֶׂם עַל הָעֲצִים: וַיֹּאמֶר מִלֵּאוֹ אַרְבָּעָה כַּדִּים מַיִם וַיִּצְקוּ עַל הָעֵלָה וְעַל הָעֲצִים וַיֹּאמֶר שָׁנוּ וַיִּשְׁנוּ וַיִּשְׁנוּ וַיִּשְׁלְשׁוּ: וַיִּלְכוּ הַמַּיִם סָבִיב לַמִּזְבֵּחַ וְגַם אֶת הַתְּעֵלָה מִלֵּא מַיִם: וַיְהִי בַעֲלוֹת הַמִּנְחָה וַיִּגַּשׂ אֱלֹהֵינוּ הַנְּבִיא וַיֹּאמֶר ה' אֱלֹהֵי אֲבֹרָהֶם יִצְחָק וַיִּשְׂרָאֵל הַיּוֹם יִנְדַע כִּי אַתָּה אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל וְאֲנִי עַבְדְּךָ וּבְדַבְרְךָ עֲשִׂיתִי אֵת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: עַגְנֵי ה' עַגְנֵי וַיִּדְעוּ הָעָם הַזֶּה כִּי אַתָּה ה' הָאֱלֹהִים וְאַתָּה הַסַּבַּת אֶת לִבָּם אַחֲרֵינִית: וַתַּפֵּל אֵשׁ ה' וַתֹּאכַל אֶת הָעֵלָה וְאֶת הָעֲצִים וְאֶת הָאַבְנִים וְאֶת הָעֶפֶר וְאֶת הַמַּיִם אֲשֶׁר בַּתְּעֵלָה לַחֲכָה".

מל"א י"ח, 30-38

שם הספר: מלכים א

חלק שני: ענה על חמש השאלות הבאות.

המקור	התשובה	השאלה	הניקוד
דברים י"ח, 3	הכהן	מי מקבל מאת העם את: "הזרע והלקחים והקבה?"	2
בראשית ל"ה, 28	יצחק	מי חי: "מאת שנה ושמונים שנה?"	3
מל"ב ד, 42	לאלישע	למי הביאו: "לקחם בפורים עשרים לקחם שערים וכרמל בצקלנו?"	4
ישעיה ז, 3	ישעיהו	מי נצטוו ללכת: "אל קצה תעלת הברכה העליונה אל מסלת שדה כובס?"	5
שמ"א כ"א, 2	אחימלך	מי אמר: "מדוע אתה לבדך ואיש אין אתך?"	6

מקבץ מס' 3

חלק ראשון: זהה את שם הספר על פי הרמזים.

רמז מס' 1: אֶלְעָשָׂה בֶן שָׁפוֹן

אחד מהשליחים שנשלחו אל הגולה לצורך הבאת הספר שכתב ירמיהו הנביא.

"וְאֵלֶּה דְבָרֵי הַסֵּפֶר אֲשֶׁר שָׁלַח יִרְמְיָהוּ הַנְּבִיא מִירוּשָׁלַם אֶל יֵתֵר זַקְנֵי הַגּוֹלָה וְאֵל הַכֹּהֲנִים וְאֵל הַנְּבִיאִים וְאֵל כָּל הָעָם אֲשֶׁר הָגִלָה נְבוּכַדְנֶאצַּר מִירוּשָׁלַם בְּבָבֶלָה: אַחֲרֵי אֵת יְכַנְיָה הַמֶּלֶךְ וְהַגְּבִירָה וְהַסָּרִיסִים שָׂרִי הַיְהוּדָה וִירוּשָׁלַם וְהַחֶרֶשׁ וְהַמַּסְגָּר מִירוּשָׁלַם: בְּיַד אֶלְעָשָׂה בֶן שָׁפוֹן וְגַמְרִיָה בֶן חֶלְמָיָה אֲשֶׁר שָׁלַח צְדַקְיָה מֶלֶךְ הַיְהוּדָה אֶל נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בְּבֶל בְּבָבֶלָה לֵאמֹר:"

ירמיהו כ"ט, 1-3

רמז מס' 2: שְׁנֵי דוּדָאֵי תְּאֲנִים

מוזכרים בנבואת ירמיהו על האנשים הנשארים בארץ ישראל ולא בגולה.

"הֲרֵאֲנִי ה' וְהִנֵּה שְׁנֵי דוּדָאֵי תְּאֲנִים מוֹעֲדִים לִפְנֵי הַיָּכֵל ה' אַחֲרֵי הַגְּלוּת נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ בְּבֶל אֵת יְכַנְיָהוּ בֶן יְהוֹזָקִים מֶלֶךְ הַיְהוּדָה וְאֵת שָׂרִי הַיְהוּדָה וְאֵת הַחֶרֶשׁ וְאֵת הַמַּסְגָּר מִירוּשָׁלַם וַיָּבֵאֵם בְּבֶל:"

ירמיהו כ"ד, 1

רמז מס' 3: קַנִּיית שְׂדֵה בַעֲנָתוֹת

ציווי ירמיהו על ידי הקב"ה לקנות את השדה בענתות כסמל לקניית השדות בימי הגאולה.

"וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ הִנֵּה דָבָר ה' אֵלַי לֵאמֹר: הִנֵּה חֲנַמְאֵל בֶּן שָׁלֹם דִּדְךָ בָּא אֵלֶיךָ לֵאמֹר קְנֵה לָךְ אֵת שְׂדֵי אֲשֶׁר בַּעֲנָתוֹת כִּי לָךְ מִשְׁפַּט הַגָּאֻלָּה לַקְּנוֹת:"

ירמיהו ל"ב, 6-7

שם הספר: ירמיהו

חלק שני: ענה על חמש השאלות הבאות.

המקור	התשובה	השאלה	הניקוד
בראשית כ"ג, 16	400 שקל כסף	כמה כסף נתן אברהם לעפרון תמורת מערת המכפלה?	2
אסתר ז', 7	המן	על מי נאמר: "עמד לבקש על נפשו... כי ראה כי כלתה אליו הרעה מאת המלך?"	3
הושע ב', 1	הושע	מי אמר: "והזה מספר בני ישראל כחול הים אשר לא ימד ולא יספר?"	4
תהילים פ"ה, 8	בני קרח / משורר תהילים	מי אמר: "הראנו ה' מסודך ונשעך תתן לנו?"	5
איוב א', 3	איוב	על מי נאמר: "ויהי האיש ההוא גדול מכל בני קדם?"	6

מקבץ מס' 4

חלק ראשון: זהה את שם הספר על פי הרמזים.

רמז מס' 1: כימה וכסיל

עמוס מתאר את גבורתו של ה' כמי שעשה את קבוצות הכוכבים כימה וכסיל.

"עשה כימה וכסיל והפך לבקר צלמנות ויום לילה החשיך הקורא למי הגם וישפכם על פני הארץ ה' שמו".

עמוס ה, 8

רמז מס' 2: חומת אנך

נבואת עמוס על הצבת אנך בין עם ישראל לה'.

"כֹּה הָרְאֵנִי וְהִנֵּה אֲדַנִּי נֹצֵב עַל חוֹמַת אֲנָךְ וּבִגְדוֹ אֲנָךְ: וַיֹּאמֶר ה' אֵלַי מָה אַתָּה רֹאֶה עָמוֹס וַיֹּאמֶר אֲנָךְ וַיֹּאמֶר אֲדַנִּי הִנֵּנִי שָׁם אֲנָךְ בְּקֶרֶב עַמִּי יִשְׂרָאֵל לֹא אוֹסִיף עוֹד עֲבוֹר לוֹ: וְנִשְׁמוּ בְּמוֹת יִשְׁחָק וּמִקִּדְשֵׁי יִשְׂרָאֵל יִחָרְבוּ וְסִמְתִּי עַל בַּיִת נְרַבְעָם בְּחָרְב׃".

עמוס ז, 7-9

רמז מס' 3: "כי בוקר אנכי ובולס שקמים"

עדות עמוס על עצמו לגבי מצבו כנביא.

"וַיֹּאמֶר אֲמַצְיָה אֵל עָמוֹס חֲזֵה לָךְ בָּרַח לָךְ אֶל אֶרֶץ יְהוּדָה וְאָכַל שֵׁם לֶחֶם וְשָׁם תִּנְבֵּא: וּבַיִת אֵל לֹא תוֹסִיף עוֹד לְהִנְבֵּא כִּי מִקִּדְשׁ מִלֶּךְ הוּא וּבַיִת מִמְּלָכָה הוּא: וְנִעַן עָמוֹס וַיֹּאמֶר אֵל אֲמַצְיָה לֹא נָבִיא אֲנִי וְלֹא בֶן נְבִיא אֲנִי כִּי בּוֹקֵר אֲנִי וּבּוֹלֵס שְׁקָמִים׃".

עמוס ז, 12-14

שם הספר: עמוס

חלק שני: ענה על חמש השאלות הבאות.

המקור	התשובה	השאלה	הניקוד
שופטים ה, 25	יעל	על מי נאמר: "מִיִּם שָׁאֵל חֶלֶב נִתְּנָה בְּסֹפֶל אֲדִירִים הַקְּרִיבָה חֲמָאָה?"	2
קהלת א, 4	קהלת/שלמה	מי אמר: "דֹּר הַלֶּךְ וְדֹר בָּא וְהָאָרֶץ לְעוֹלָם עֹמֶדֶת?"	3
שמ"ב ב, 18	עשהאל	מי היה: "קַל בְּרַגְלָיו כְּאֶמֶד הַצְּבִים אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה?"	4
יחזקאל י"ט, 10	יחזקאל	מי אמר: "אֶמֶד כְּגֹפֶן בְּדָמָה עַל מִיִּם שְׂתוּלָה פִּרְיָה וְעֲנַפָּה הִיְתָה מִמֵּיִם רַבִּים?"	5
דהי"ב כ"ט, 31	חזקיהו	מי אמר: "עֲתָה מְלֹאֲתֶם זְדָכְם לֵה' גִּשׁוּ וְהִבִּיאוּ זְבָחִים וְתוֹדוֹת לְבַיִת ה'?"	6

מקבץ מס' 5

חלק ראשון: זהה את שם הספר על פי הרמזים.

רמז מס' 1: שם המקום: נגב הקיני

אחד המקומות שדוד טען לאכיש שפשט עליהם.

"ויאמר אכיש אל פשטתם היום ויאמר דוד על נגב יהודה ועל נגב הנרחמאלי ואל נגב הקיני".

שמ"א כ"ז, 10

רמז מס' 2: שש אמות וזרת

תיאור גובהו של גלית הגיתי.

"ויצא איש הבנים מפתחות פלשתים גלית שמו מגת גבהו שש אמות וזרת".

שמ"א י"ז, 4

רמז מס' 3: חמשה טחרי זהב וחמשה עכברי זהב

האשם שהשיבו הפלשתים על לקיחת ארון ה'

"ויאמרו מה האשם אשר נשיב לו ויאמרו מספר סרני פלשתים חמשה טחרי זהב וחמשה עכברי זהב כי מגפה אחת לכלם ולסרניכם: ועשיתם צלמי טחריכם וצלמי עכבריכם המשחיתם את הארץ ונתתם לאלהי ישראל כבוד אולי יקל את גדו מעליכם ומעל אלהיכם ומעל ארצכם".

שמ"א ו, 4-5

שם הספר: שמואל א'

חלק שני: ענה על חמש השאלות הבאות.

המקור	התשובה	השאלה	הניקוד
בראשית כ"א, 33	אברהם	על מי נאמר: "וַיִּטֵּעַ אֶשֶׁל בְּבְאֵר שָׁבַע"?	2
ישעיה ס, 21	ישעיהו	מי אמר: "וְעַמְדָּךְ כָּלָם צְדִיקִים לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אֶרֶץ נֶצֶר מְטָעֵי מַעֲשֵׂה גְדִי לְהַתְפָּאֵר"?	3
יואל ד, 10	יואל	מי אמר: "כִּתּוּ אֶתִיכֶם לְחֲרָבוֹת וּמִזְמֶרְתֵיכֶם לְרִמָּחִים הַחֲלֹשׁ לֵאמֹר גְּבוֹר אֲנִי"?	4
תהילים פ"ו, 10	משורר תהילים / דוד	מי אמר: "כִּי גָדוֹל אַתָּה וְעָשָׂה נִפְלְאוֹת אַתָּה אֱלֹקִים לְבַדְּךָ"?	5
יהושע י"ד, 14	כלב בן יפונה	על מי נאמר: "יַעַן אֲשֶׁר מָלֵא אַחֲרַי ה' אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל"?	6

מקבץ מס' 6

חלק ראשון: זהה את שם הספר על פי הרמזים.

רמז מס' 1: מיטבי לכת

תיאור החיות בספר משלי.

"שְׁלֹשָׁה הֵמָּה מִיטְבֵי צֶעֶד וְאַרְבָּעָה מִיטְבֵי לָכֶת".

משלי ל, 29

רמז מס' 2: "דָּבַשׁ מְצָאתָ אָכַל דִּיָּדָה"

פסוק בספר משלי.

"דָּבַשׁ מְצָאתָ אָכַל דִּיָּדָה".

משלי כ"ה, 16

רמז מס' 3: "אֵשֶׁת חֵיל מִי יִמְצָא"

תיאור אשת החיל בספר משלי.

"אֵשֶׁת חֵיל מִי יִמְצָא וְרָחֹק מִפְּנִינִים מִכְרָה"

משלי ל"א, 10

שם הספר: משלי

חלק שני: ענה על חמש השאלות הבאות.

המקור	התשובה	השאלה	הניקוד
שופטים ג, 16	אהוד בן גרא	מי עשה לו: "חָרַב וְלָהּ שְׁנֵי פְּיֹת גִּמְד אֶרְכָּה?"	2
דברים ל"ד, 1	משה	על מי נאמר: "וַיַּעַל ... מְעַרְבַת מוֹאָב אֶל ... רֹאשׁ הַפְּסָגָה אֲשֶׁר עַל פְּנֵי יַרְחוֹ?"	3
זכריה ט, 12	זכריה	מי אמר: "שׁוּבוּ לְבַצְרוֹן אֲסִירֵי הַתְּקוּהָה גַּם-הַיּוֹם מִגִּיד מִשְׁנָה אָשִׁיב לָד?"	4
חגי ב, 7	חגי	מי אמר: "וּמְלֹאתִי אֶת הַבַּיִת הַזֶּה כְּבוֹד אָמַר ה' צְבָאוֹת?"	5
נחמיה ד, 8	נחמיה	מי אמר: "אֵל תִּירָאוּ מִפְּנֵיהֶם אֶת ה' הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא זְכוּרוּ וְהִלַּחְמוּ עַל אַחֵיכֶם בְּנֵיכֶם וּבְנֹתֵיכֶם נְשִׁיכֶם וּבְתִיכֶם?"	6

מקבץ מס' 7

חלק ראשון: זהה את שם הספר על פי הרמזים.

רמז מס' 1: בית השטה

נזכר במנוסת מחנה מדין מפני צבא גדעון.

"וַיִּתְקְעוּ שְׁלֹשׁ מְאוֹת הַשּׁוֹפְרוֹת וַיִּשָּׂם ה' אֶת חַרְבּ אִישׁ בְּרַעְיוֹ וּבְכָל הַמַּחֲנֶה וַיִּנָּס הַמַּחֲנֶה עַד
בֵּית הַשֵּׁטָה צָרְחָתָה עַד שְׁפַת אַבְל מְחוֹלָה עַל טְבַת"

שופטים ז, 22

רמז מס' 2: גזת צמר

אות ה' לגדעון שעם ישראל ינצח במלחמה עם מדין.

"וַיֹּאמֶר גְּדַעוֹן אֶל הָאֱלֹהִים אִם יִשְׂדֶּה מוֹשִׁיעַ בְּיָדִי אֶת יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ: הֲנֵה אֶנְכִּי מַצִּיג אֶת
גִּזַּת הַצֹּמֶר בְּגֶרְוֹן אִם טַל יִהְיֶה עַל הַגָּזָה לְבַדָּה וְעַל כָּל הָאָרֶץ חָרֵב וַיַּדְעֵתִי כִּי תוֹשִׁיעַ בְּיָדִי אֶת
יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ: וַיְהִי כֵן וַיִּשְׁכֶּם מִמַּחֲרַת וַיִּזְרַ אֶת הַגָּזָה וַיִּמְצָ טַל מִן הַגָּזָה מְלֹוא הַסִּפֵּל
מִיָּם: וַיֹּאמֶר גְּדַעוֹן אֶל הָאֱלֹהִים אֵל יְחִר אַפְּדֵ בִי וְאַדְבְּרָה אֶדְ הַפְּעַם אֲנִסָּה נָא רַק הַפְּעַם בְּגָזָה
יְהִי נָא חָרֵב אֶל הַגָּזָה לְבַדָּה וְעַל כָּל הָאָרֶץ יִהְיֶה טַל: וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים כִּן בְּלִילָה הַהוּא וַיְהִי חָרֵב
אֶל הַגָּזָה לְבַדָּה וְעַל כָּל הָאָרֶץ הִנֵּה טַל".

שופטים ו, 36-40

רמז מס' 3: שלש מאות שועלים

שמשון שולח את השועלים בשדות פלישתים כאות נקמה.

"וַיִּלְכֹּד שְׁמֹשׁוֹן וַיִּלְכַּד שְׁלֹשׁ מְאוֹת שׁוּעָלִים וַיִּסַּח לַפְּדִים וַיִּפְּן זָנֵב אֶל זָנֵב וַיִּשָּׂם לַפִּיד אֶחָד בֵּין שְׁנֵי
הַזָּנָבוֹת בַּתְּוֹךְ: וַיִּבְעַר אֵשׁ בַּלְּפִידִים וַיִּשְׁלַח בְּקִמּוֹת פְּלִשְׁתִּים וַיִּבְעַר מִגְּדִישׁ וְעַד קָמָה וְעַד כְּרִם
זָת".

שופטים ט"ו, 4-5

שם הספר: שופטים

חלק שני: ענה על חמש השאלות הבאות.

המקור	התשובה	השאלה	הניקוד
רות ד, 17	עובד	מה שם הילד שנולד לבועז ורות?	2
שמ"ב א, 21	הר הגלבווע	איזה הר נתקלל: "אַל טַל וְאַל מָטָר עָלֵיכֶם וּשְׂדֵי תְרוּמַת"?	3
חבקוק א, 2	חבקוק	מי אמר: "עַד אָנֹכָה ה' שׁוֹנְעֵתִי וְלֹא תִשְׁמָע אֶזְעַק אֱלֹהֵי הַמָּס וְלֹא תוֹשִׁיעַ"?	4
מיכה ד, 5	מיכה	מי אמר: "כִּי כָּל הָעַמִּים יִלְכוּ אִישׁ בְּשֵׁם אֱלֹהֵי וְאֶנְחֵנוּ נִלְדָּה בְּשֵׁם ה' אֱלֹהֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד"?	5
שמות י"ח, 23	יתרו	מי אמר: "וְגַם כָּל הָעָם הִזָּה עַל מִקְמוֹ זָבָא בְּשָׁלוֹם"?	6

מקבץ מס' 8

חלק ראשון: זהה את שם הספר על פי הרמזים.

רמז מס' 1: עֵנָב

אחת מהערים מהן הכרית יהושע ענקים.

"וַיָּבֵא יְהוֹשֻׁעַ בְּעֵת הַהַיָּא וַיִּכְרַת אֶת הָעֵנָקִים מִן הַהָר מִן הַבְּרֹן מִן דָּבָר מִן עֵנָב וּמִכָּל הָר יְהוּדָה וּמִכָּל הָר יִשְׂרָאֵל עִם עֲרֵיָהֶם הַחֲרִימָם יְהוֹשֻׁעַ".

יהושע י"א, 21

רמז מס' 2: מִזְבַּח גְּדוֹל לְמִרְאֵה עַל הַיַּרְדֵּן

המזבח אותו בנו שניים וחצי השבטים בגלילות הירדן.

"וַיָּשְׁבוּ וַיֵּלְכוּ בְּנֵי רְאוּבֵן וּבְנֵי גָד וַחֲצֵי שֵׁבֶט הַמְּנַשֶּׁה מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִשְׁלַח אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן לָלֶכֶת אֶל אֶרֶץ הַגִּלְעָד אֶל אֶרֶץ אַחֲזָתָם אֲשֶׁר נֶאֱחָזוּ בָּהּ עַל פִּי ה' בְּיַד מֹשֶׁה: וַיָּבֵאוּ אֶל גְּלִילוֹת הַיַּרְדֵּן אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיִּבְנוּ בְּנֵי רְאוּבֵן וּבְנֵי גָד וַחֲצֵי שֵׁבֶט הַמְּנַשֶּׁה שֵׁם מִזְבֵּחַ עַל הַיַּרְדֵּן מִזְבֵּחַ גְּדוֹל לְמִרְאֵה".

יהושע כ"ב, 9-10

רמז מס' 3: חוֹטְבֵי עֲצִים וְשׂוֹאֲבֵי מַיִם

תפקידי הגבעונים שניתנו להם על ידי יהושע.

"וַעֲתָה אֲרוּרִים אַתֶּם וְלֹא יִכְרַת מִכֶּם עֶבֶד וַחֲטָבֵי עֲצִים וְשׂוֹאֲבֵי מַיִם לְבֵית אֱלֹהֵי: וַיַּעֲנוּ אֶת יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמְרוּ כִּי הִגַּד הַגִּד לַעֲבָדֶיךָ אֶת אֲשֶׁר צָנָה ה' אֱלֹהֶיךָ אֶת מֹשֶׁה עֲבָדוֹ לְתַת לָכֶם אֶת כָּל הָאֶרֶץ וְלֹהֲשֵׁמִיד אֶת כָּל יִשְׁבֵי הָאֶרֶץ מִפְּנֵיכֶם וַיִּכְרַח מֵאֵד לְנַפְשֵׁתֵינוּ מִפְּנֵיכֶם וַנַּעֲשֶׂה אֶת הַדָּבָר הַזֶּה: וַעֲתָה הִנְנוּ בְּיַד פְּטוּב וְכִנְשָׁר בְּעֵינֶיךָ לַעֲשׂוֹת לָנוּ עֲשֵׂה: וַיַּעַשׂ לָהֶם כֵּן וַיִּצַל אוֹתָם מִיַּד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא הָרְגוּם: וַיִּתְּנָם יְהוֹשֻׁעַ בַּיּוֹם הַהוּא חֲטָבֵי עֲצִים וְשׂוֹאֲבֵי מַיִם לַעֲדָה וּלְמִזְבֵּחַ ה' עַד הַיּוֹם הַזֶּה אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר".

יהושע ט, 23-27

שם הספר: יהושע

חלק שני: ענה על חמש השאלות הבאות.

המקור	התשובה	השאלה	הניקוד
מל"א י, 1	מלכת שבא	מי באה לנסות את שלמה בחידות?	2
ישעיה א, 18	ישעיהו	מי אמר: "אם יהיו חטאיכם כשנים כשֶׁלֶג וְלִבֵּינוּ אִם נֶאֱדִימו כְּתוֹלַע כְּצֶמֶר יִהְיוּ?"	3
מלאכי ג, 20	מלאכי	מי אמר: "וְזָרְחָה לְכֶם יְרָאִי שְׁמִי שְׁמֵשׁ צְדָקָה וּמִרְפָּא בְּכַנְפֶיהָ וּיְצַאֲתֶם וּפְשָׁתֶם כְּעִגְלֵי מִרְבֵּק?"	4
עזרא ז, 10	עזרא	על מי נאמר: "הֲכִין לְבָבוֹ לְדְרוֹשׁ אֶת תּוֹרַת ה' וְלַעֲשֹׂת וּלְלַמֵּד בְּיִשְׂרָאֵל חֹק וּמִשְׁפָּט?"	5
בראשית ט"ז, 10	הגר	לאיזו אשה הובטח: "הֲרֵבָה אֲרֵבָה אֶת זַרְעֲךָ וְלֹא יִסְפָּר מִרְבִּי?"	6

מדינת ישראל
משרד החינוך

משרד החינוך
מינהל חברה ונוער

הנה מה טוב ומה נעים
שבת אחים גם יחד
(תהלים קלג א)

חידון התנ"ך העולמי לנוער תש"ף

בסימון: ערבות הדדית

יום העצמאות ה-72 למדינת ישראל, התש"ף

השלב השלישי - שלב השאלה הזהה

בשאלה זו ניתן לצבור 32 נקודות.

הזמן המוקצב: 6 דקות.

ערבות הדדית היא אחריות הדדית של הקהילה כלפי כל אחד מחבריה. במסגרת הכלל: "כל ישראל ערבים זה לזה" רואה עצמה החברה בעם ישראל אחראית על שלומם וחברתם של אזרחיה. עשיית חסד וחשיבה על הזולת הם ביטוי מובהק של ערבות הדדית. דבר זה בא לידי ביטוי כאשר השתוללה בעולם מגפת הקורונה ומדינת ישראל שלחה זרועות ומטוסים לכל העולם כדי להביא את בניה מארבע קצוות תבל. בפסוקים שלפניכם מופיע החסד.

1. מי אמר: "זכרתי לך חסד נעורידך אהבת כלולתיך לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה"?

תשובה: ירמיהו | ירמיהו ב, 2

2. למי נאמר: "ברוכה את לה' בתי היטבת חסדך האחרון מן הראשון"?

תשובה: לרות | רות ג, 10

3. מי אמר: "וחסד ורחמים עשו איש את אחיו"?

תשובה: זכריה | זכריה ז, 9

4. על מי נאמר: "ותיטב הנערה בעיניו ותשא חסד לפניו"?

תשובה: אסתר | אסתר ב, 9

5. מי אמר: "כחסד אשר עשיתי עמך תעשה עמדי..."?

תשובה: אברהם | בראשית כ"א, 23

6. באיזה ספר נאמר: "וחסדי לא אפיר מעמו"?

תשובה: תהלים | תהלים פ"ט, 34

7. מי אמר: "ועלי הטה חסד לפני המלך ויועציו..."?

תשובה: עזרא | עזרא ז, 28

8. מי אמר: "מי אל כמוך נשא עון ועבר על פשע לשארית נחלתו לא החזיק לעד אפו כי חפץ חסד הוא"?

תשובה: מיכה | מיכה ז, 18

הִנֵּה מָה טוֹב וּמָה נָעִים
שֶׁבֶת אַחִים גַּם יָחַד
(תהלים קלג א)

חידון התנ"ך העולמי לנוער תש"ף

בסימון: ערבות הדדית

יום העצמאות ה-72 למדינת ישראל, התש"ף

השלב הרביעי

ראש בראש - שאלות בזק להכרעה

לפני שני הנבחנים שעלו לשלב הרביעי יוצגו בעל פה 12 שאלות לכל אחד.

לפני תחילת השלב יתבצע איפוס ניקוד לשני הנבחנים.

השאלות יישאלו לסירוגין בשיטת ה"ראש בראש".

אם לא תהיה הכרעה, יוכרזו שני המתמודדים כשני חתנים או כלות.

תשובה נכונה על כל שאלה תזכה ב-2 נקודות.

סך הכל ניתן לצבור בשלב זה 24 נקודות.

שאלות ראש בראש

שאלות 1-2: רפואה

<p>מי נרפא בפסוק הבא: "וַיִּרְפָּא אֶלְקִים אֶת... וְאֶת אִשְׁתּוֹ וְאִמְהַתָּיו וַיִּלְדוּ?"</p> <p>אבימלך בראשית כ, 17</p>	<p>מי שב "לְהִתְרַפֵּא בְּזֶרְעָאֵל מִן הַמַּכִּים אֲשֶׁר יִכְהוּ אַרְמִים בְּרַמָּה?"</p> <p>יורם מלך ישראל מל"ב ח, 29</p>
--	---

שאלות 3-4: נביאים

<p>מי הנביא שניבא: "בִּימֵי עֲזָה יוֹתֵם אָחָז יַחְזִקְתָּה מַלְכֵי יְהוּדָה וּבִימֵי זְרַבְעָם בֶּן יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל?"</p> <p>הושע הושע א, 1</p>	<p>מי הנביא שנאמר עליו: "אֲשֶׁר חָזָה עַל שְׁמֵרוֹן וִירוּשָׁלַם?"</p> <p>מיכה מיכה א, 1</p>
--	--

שאלות 5-6: דרבון לעשיית הטוב

<p>מי אמר: "לא טוב הדבר אשר אתם עֹשִׂים?"</p> <p>נחמיה נחמיה ה, 9</p>	<p>מי אמר: "לא טוב הדבר אשר אתה עֹשֶׂה?"</p> <p>יתרו בראשית י"ח, 17</p>
---	---

שאלות 7-8: כריתת ברית

<p>אמר: "וְנָתַתִּי פְעֻלָּתְךָ בְּאֶמֶת וּבְרִית עוֹלָם אֲכַרֹּת לָהֶם?"</p> <p>ישעיהו ישעיהו ס"א, 8</p>	<p>מי אמר: "וְכָרַתִּי לָהֶם בְּרִית שְׁלוֹם בְּרִית עוֹלָם יִהְיֶה אוֹתָם?"</p> <p>יחזקאל יחזקאל ל"ז, 26</p>
---	---

שאלות 9-10: מקומות

<p>אחד מהמלכים שלחמו בברית של אדני-צדק מלך ירושלים היה פראם. על איזו עיר מלך פראם?</p> <p>ירמות יהושע י, 3</p>	<p>מאיזו עיר היה חנניה בן עזור?</p> <p>גבעון ירמיהו כ"ח, 1</p>
--	--

שאלות 11-12: ביטויים ייחודיים

<p>באיזה ספר נזכר הצירוף: "חֶבֶק גְּדִים"?</p> <p>משלי משלי כ"ד, 33</p>	<p>באיזה ספר נזכר הצירוף: "יִקְבֵּי הַמְּלֶךְ"?</p> <p>זכריה זכריה י"ד, 10</p>
---	--

שאלות 13-14: מנהיגים

מי המלך שמלך עשר שנים?	מי השופט ששפט עשר שנים?
מנחם בן גדי	אילון הזבולוני
מל"ב ט"ו, 17	שופטים י"ב, 8

שאלות 15-16: הגנה אלוקית

באיזה ספר נאמר: "כִּי לֹהֵ' מְגַנְנֵנוּ וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל מִלְּכַנּוּ?"	באיזה ספר נאמר: "כָּל אִמְרַת אֱלֹהִים צְרוּפָה מְגֵן הוּא לְחַסִּים בּוֹ?"
תהילים	משלי
תהילים פ"ט, 19	משלי ל, 5

שאלות 17-18: שילוח לשלום

למי נאמר: "לְכִי לְשָׁלוֹם?"	למי נאמר: "עָלִי לְשָׁלוֹם?"
לחנה	לאביגיל
שמ"א א, 17	שמ"א כ"ה, 35

שאלות 19-20: הפועל וַיִּמַן

<p>הפועל וַיִּמַן מופיע בספר יונה 4 פעמים. פעם אחת הוא מופיע בקשר לדג: "וַיִּמַן ה' דָּג גָּדוֹל לְבָלַע אֶת יוֹנָה" (יונה ב, 1). בפעם השנייה הוא מופיע בקשר לקיקיון: "וַיִּמַן ה' אֱלֻקִּים קִיקְיוֹן" (שם ד, 6).</p> <p>ציינו שני דברים נוספים לגביהם הוזכר הפועל 'וַיִּמַן' בספר יונה.</p> <p>תולעת (יונה ד, 7)</p> <p>רוח קדים חרישית (יונה ד, 8)</p>

שאלות 21-22: שבועה

פעמיים נשבע דוד בלשון: "כי ה' אֲשֶׁר פָּדָה אֶת נַפְשִׁי מִכָּל צָרָה".
למי נשבע דוד בלשון זו בכל אחת מהפעמים?
לרכב ובענא (שמ"א, ד, 9)
לבת שבע (מל"א א, 28-29)

שאלות 23-24: כלי נגינה

מה כלי הנגינה בו ניגנו העם בטקס המלכת שלמה?	מה כלי הנגינה בו ניגנו הלויים ביום ייסוד היכל ה' בספר עזרא?
חליל	מצלתיים
מל"א א, 40	עזרא ג, 10

